

har faaet i Landbruget, er saa uhyre, at det ikke er underligt, om Landmændene i stedse større Tal vende sig bort fra den Samfundsordning, vi nu sidde inde med, og at de sige: Vi maa se at faa en anden Ordning paa vore Forhold, se, at faa en ny Samfundsordning, under hvilken det ene Menneske ikke kan udbytte det andet i den Grad som nu. Forholdene ere nu saadanne, at Landmændene i stedse større Tal slutte sig til Socialdemokratiet, idet de sige: De Forhold, hvorunder vi leve nu, ere uindholdelige, det er aldes umuligt, at vi under de nuværende Tilstande kunne klare os! Lad os da se, om der ikke kan findes andre Former for Samfundsforholdene, hvorunder vi kunne komme til at leve bedre! Der er vel ikke stor Udsigt til, at vi i dette Øjeblik kunne komme til saadanne Forhold, og naar der derfor her er forelagt et Forslag, som tager Sigte paa at hjælpe en Del af Landbruget, at hjælpe den Del af Landbruget, der, om man saa kan sige, er producerende, saa siger jeg, at vi kunne for saa vidt ikke have noget imod, at man giver et direkte Tilskud af Statskassen til Hjælp for saadanne Bestræbelser. Men det forekommer mig, at der i Lovforslaget er en enkelt Bestemmelse, som ser noget underligt ud, og det er den, som siger, at Optagelse som Medlem skal ske ved en medkvalificeret Majoritet tagen Beslutning af Bestyrelsen. Det kan være rigtigt, at der gives noget strenge Bestemmelser for at blive optaget som Medlem af saadanne Foreninger, men det kan ogsaa have sin Fare, at man sætter en saadan Bestemmelse ind. Der kan derved bevirkes, at mangen, som maa siges at opfylde de øvrige Betingelser, Loven forlanger, kan blive udelukket fra at nyde godt af Foreningen derved, at han maaste kan være misliebig for vedkommende Forenings Bestyrelse, uden at han behøver at være saa daarlig stillet, at han ikke ellers opfylder de øvrige Betingelser, som fordres i Lovforslaget. Denne Bestemmelse forekommer mig at være noget for streng, fordi man jo kan gaa ud fra, at Bestyrelsen for en saadan Forening vil komme til at bestaa af Folk, som sidde forholdsvis godt i det — det maa Bestyrelsen jo naturligvis ifølge Lovens eget Bogstav komme til at bestaa af — og som ikke kunne tænkes at komme til at staa saaledes, at de ikke kunne opfylde Lovens Bestemmelser. Bestyrelsen vil med andre Ord komme til at bestaa af Folk, som ere ret velstillede. Det kan jo da tænkes, at der kunde komme en Mand — det kunde jo, som der blev talt om forgangen Dag, f. Eks. være en Husmand, der havde faaet et af de

loven — som var misliebig over for vedkommende Bestyrelse, og det kunde saa vel tænkes, at vedkommende Bestyrelse ikke vilde anse ham for kvalificeret til at faa Loven. Dette er altsaa en af de uheldige Bestemmelser i Loven. Jeg skal ikke nævne mere. Det kan vel være at det er rigtigt, at Loven, saaledes som det ærede Medlem for Bornholm (Blem) udtalte, blev underlagt de alt bestaaende Andelsmejerier. Det er meget muligt, at det kan være den heldigste Ordning. Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa, hvorledes denne Lov bedst kan komme til Udførelse, men jeg haaber, at den i et Udvalg kan undergaa saadanne Forbedringer, at den kan siges at være til Gavn for Landbruget i det hele, til Gavn for dem, som den tager Sigte paa at hjælpe. Det er jo jævnlige, at der fremkommer Forslag om at hjælpe de besiddende, i hvert Fald dem, der eje noget, og jeg og mit Parti ville gerne støtte enhver Bestræbelse til Gavn for de producerende Erhverv, men haaber saa til Gengæld, at man, naar der kommer Forslag, der tilsigte at hjælpe Arbejderne, ikke vil lukke Øre og Haand, men tværtimod lufte dem begge højt op og derigennem skabe Lykke og gode Tilstande i alle Samfundsklasser.

J. S. Jensen: Vi staa nu ved Behandlingen af det tredje Lovforslag af dem, den høje Regering har forelagt os paa Grundlag af det Arbejde, der er udført i Landbokommissionen. Skønt dette maaste ikke kan siges at være en direkte Følge af Landbokommissionens Arbejde, oplyste den højtærede Landbrugsminister dog ved Forelæggelsen, at det var baseret paa Arbejder, der vare udførte i Kommissionen. Jeg skal med det samme oplyse, at Kommissionen har haft et Par Udkast paa dette Omraade fremme, som den højtærede Landbrugsminister mulig har kendt, men har han ikke kendt dem, har han været ikke saa lidt heldig med at træffe næsten det samme, som Kommissionen havde tænkt paa at fremsætte, men hvorom der ikke kunde opnaas nogen virkelig Enighed. For ikke at faa Brejdselser af den højtærede Minister, skal jeg her straks — som Modsvætning til, hvad jeg sagde i Forgaars med Henhyn til det andet Forslag, der var baseret paa Kommissionens Arbejde, nemlig, at det altsammen var Forringelser deraf, men ingen Forbedringer, der forelaa i Regeringsforslaget — sige, at det foreliggende Forslag vistnok indeholder flere Forbedringer end Forringelser. Naar Kommissionen ikke kom til noget fuldstændigt Resultat, saaledes at vi mente det rigtigt at